

SKELBIMAS APIE PARAIŠKŲ PAVELDOTVARKOS 2027-2029 METŲ PROGRAMAI PRIĖMIMĄ

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) kviečia kultūros paveldo objektų valdytojus teikti paraiškas **Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų (paveldotvarkos) finansavimo 2027–2029 m. programai**. Paraiškų teikimo tvarka ir finansavimo sąlygos nustatytos Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų (paveldotvarkos) finansavimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. JV-524 (2024 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. JV-439 redakcija).

Programos lėšomis finansuojama:

1. Valstybės saugomų ir registrinių objektų taikomieji tyrimai- iki 90 %, bet ne daugiau kaip 100 tūkst. Eur.
2. Valstybės saugomų objektų tvarkybos darbai [2], projektavimas ir darbams būtini taikomieji tyrimai:
 - 2.1. Viešiesiems juridiniams asmenims (išskyrus religines bendruomenes) - iki 60 %, bet ne daugiau kaip 600 tūkst. Eur;
 - 2.2. Privatiems fiziniams ar juridiniams asmenims, religinėms bendruomenėms - iki 80 %, bet ne daugiau kaip 600 tūkst. Eur.
3. Registrinių objektų avarijos grėsmės pašalinimo darbai - iki 80 %, bet ne daugiau kaip 100 tūkst. Eur.
4. Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų tvarkybos darbai - iki 100 %.

Paraiškų teikimas:

Paraiškos teikiamos **birželio 1-30 dienomis**. Jas gali teikti fiziniai ir juridiniai asmenys, valdantys kultūros paveldo objektą nuosavybės, patikėjimo ar panaudos teise, taip pat jų įgalioti atstovai.

Teikiant paraišką paminklo ar valstybės saugomo objekto tvarkybos darbams, būtina su Departamentu sudaryti **apsaugos sutartį** su nustatytais objekto lankymo sąlygomis [1]*.

Programa sudaroma trejų metų laikotarpiui, todėl finansavimas gali būti skiriamas pirmaisiais, antraisiais arba trečiaisiais programos metais.

SVARBU! Saugomų ir registrinių kultūros paveldo objektų taikomiesiems tyrimams ir registrinių kultūros paveldo objektų avarijos grėsmės pašalinimo darbams skiriamas finansavimas yra laikomas *de minimis* pagalba ir per trejų metų laikotarpį neturi viršyti 300 tūkst. Eur (skaičiuojama iš visų galimų šaltinių gauta de minimis pagalba).

Paraiška su visais reikalingais dokumentais teikiama per Kultūros paveldo elektroninių paslaugų informacinę sistemą (**KPEPIS**): www.kpepis.lt.

Pagrindiniai pateikiami dokumentai nurodyti **Aprašo 24-25 punktuose**.

Valstybės saugomų objektų finansavimui pateikiami dokumentai

1. Paraiška (Aprašo 1 priedas).

Pastaba: paraiškos formos 8.2 punkte yra korektūros klaida – pareiškėjas turi patvirtinti, kad nėra įgijęs Aprašo 33 punkte nurodyto statuso.

2. Nuosavybės, patikėjimo teisę patvirtinantys dokumentai ar panaudos sutartis;
3. Informacija apie anksčiau objekte atliktus tyrimus, projektavimo ir tvarkybos ar statybos darbus;
4. Informacija apie valdytojo esamą arba numatomą kultūros paveldo prieinamumo visuomenei, pritaikymo, įveiklinimo, naudojimo ar valdymo tvarką, įskaitant su Departamentu sudarytoje apsaugos sutartyje nustatytas lankymo sąlygas, esamas arba numatomas viešinimo priemonės, kontaktinius duomenis;
5. Papildomi dokumentai (jei turima):
 - a. Kultūros infrastruktūros centro Prevenčinės kultūros paveldo objektų priežiūros sistemos Lietuvoje (toliau – FIXUS Mobilis grupė) atliktų prevenčinės priežiūros darbų ataskaita [6];
 - b. tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektavimo sąlygos [7];
 - c. taikomųjų tyrimų ataskaitos [8];
 - d. projektiniai pasiūlymai [9];
 - e. Departamento teritorinio skyriaus ar kito atestuoto specialisto išvada dėl objekto būklės [10];
6. Kultūros paveldo objekto esamos būklės fotofiksacija, atlikta paraiškos teikimo metais;
7. Dokumentai, patvirtinantys pareiškėjo prisidėjimą (nurodyti Aprašo 24.8.1 ir 24.8.2 punktuose);
8. Rašytinis sutikimas dėl dokumentacijos perdavimo Kultūros infrastruktūros centrui.

Jei prašoma finansuoti taikomuosius tyrimus ir (ar) tvarkybos darbų projekto parengimą:

9. Preliminari taikomųjų tyrimų ir (ar) projektavimo darbų užduotis pagal Aprašo 2 priedą, su teigiama Departamento teritorinio skyriaus išvada. Prašant finansuoti archeologinius tyrimus – archeologinių tyrimų projektas [3] ir pareiškėjo sutikimas dėl tyrimų atlikimo jo valdomame žemės sklype;
10. Taikomųjų tyrimų ir (ar) projektavimo darbų sąmata [4] aktualiomis einamųjų metų kainomis. Jeigu prašoma vėlesniais metais finansuoti ir projektuojamus tvarkybos darbus, preliminari tvarkybos darbų kaina, nustatyta vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos darbų skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijų 2 priedu [5];

Jei prašoma finansuoti tvarkybos (konservavimo, restauravimo, remonto, avarijos grėsmės pašalinimo) darbus:

11. Departamento teritorinio skyriaus suderintas, valdytojo patvirtintas tvarkybos darbų projektas [9], galiojantis leidimas tvarkybos darbams [11] bei skaičiuojamosios kainos ekspertizės [12.1/12.2], atliktos ne anksčiau kaip prieš penkerius metus iki paraiškos pateikimo datos, aktas;
12. Teikiant prašymą objekto vertingųjų savybių/dailės nekilnojamojo kultūros paveldo objekto išsaugojimo darbams - galiojanti Dailės vertybės tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų programa [13], jeigu ji nėra sudėtinė tvarkybos darbų projekto dalis, skaičiuojamosios kainos ekspertizės [12.1/12.2], atliktos ne anksčiau kaip prieš penkerius metus iki paraiškos pateikimo datos, aktas;
13. Teikiant paraišką avarijos grėsmės pašalinimo darbams - avarinės būklės aktas [14.1/14.2];
14. Teikiant paraišką Programos Šventojo Sosto dalies finansavimui - vyskupijos rašytinis suderinimas;
15. Jeigu objekte yra statybos darbų, kurių neatlikus nebus galima vykdyti tvarkybos darbų - tvarkomųjų statybos darbų projektas [15], statybą leidžiantis dokumentas [16] bei rašytinis patvirtinimas, kad šie darbai bus organizuojami ir finansuojami valdytojo ar kitomis lėšomis.

Registrinių objektų finansavimui pateikiami dokumentai

1. Paraiška (Aprašo 1 priedas).

Pastaba: paraiškos formos 8.2 punkte yra korektūros klaida – pareiškėjas turi patvirtinti, kad nėra įgijęs Aprašo 33 punkte nurodyto statuso.

2. Nuosavybės, patikėjimo teisę patvirtinantys dokumentai ar panaudos sutartis;
3. Informacija apie anksčiau saugomame kultūros paveldo objekte atliktus tyrimus, projektavimo ir tvarkybos ar statybos darbus;
4. Informacija apie valdytojo esamą arba numatomą kultūros paveldo prieinamumo visuomenei, pritaikymo, įveiklinimo, naudojimo ar valdymo tvarką, įskaitant su Departamentu sudarytoje apsaugos sutartyje nustatytas lankymo sąlygas, esamas arba numatomas viešinimo priemonės, kontaktinius duomenis;
5. Papildomi dokumentus (jei turima):
 - a. Kultūros infrastruktūros centro Prevencinės kultūros paveldo objektų priežiūros sistemos Lietuvoje (toliau – FIXUS Mobilis grupė) atliktų prevencinės priežiūros darbų ataskaita [6];
 - b. tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektavimo sąlygos [7];
 - c. taikomųjų tyrimų ataskaitos [8];
 - d. projektiniai pasiūlymai [9];
 - e. Departamento teritorinio skyriaus ar kito atestuoto specialisto išvada dėl objekto būklės [10];
6. Kultūros paveldo objekto esamos būklės fotofiksacija, atlikta paraiškos teikimo metais;
7. Dokumentai, patvirtinantys pareiškėjo prisidėjimą (nurodyti Aprašo 25.10 papunktyje);
8. Rašytinis sutikimas dėl dokumentacijos perdavimo Kultūros infrastruktūros centrui.

Jei prašoma finansuoti taikomuosius tyrimus:

9. Preliminari taikomųjų tyrimų užduotis pagal Aprašo 2 priedą su teigiama Departamento teritorinio skyriaus išvada. Prašant finansuoti archeologinius tyrimus – archeologinių tyrimų projektas [3] ir pareiškėjo sutikimas dėl tyrimų atlikimo jo valdomame žemės sklype;
10. Taikomųjų tyrimų sąmata [4] aktualiomis einamųjų metų kainomis;

Jei prašoma finansuoti avarijos grėsmės pašalinimo darbus:

11. Avarinės būklės aktas [14.1/14.2];
12. Departamento teritorinio skyriaus suderintas, objekto valdytojo patvirtintas avarijos grėsmės pašalinimo darbų projektas arba aprašas/supaprastintos sudėties projektas [9] bei galiojantis leidimas [11] darbams;
13. Avarijos grėsmės pašalinimo darbų skaičiuojamosios kainos ekspertizės aktas [12.1/12.2] ir rašytinis valdytojo pritarimas skaičiuojamajai kainai;
14. Jeigu objekte yra statybos darbų, kurių neatlikus nebus galima vykdyti apsaugos techninių priemonių įrengimo darbų - tvarkomųjų statybos darbų projektas [15] ir statybą leidžiantis dokumentas [16] bei rašytinis patvirtinimas, kad šie darbai bus organizuojami ir finansuojami valdytojo ar kitomis lėšomis.

Dokumentų pateikimas

Dokumentai turi būti pasirašyti originaliu arba kvalifikuotu elektroniniu parašu, kaip nustatyta Aprašo 26 punkte, arba pateikti taip, kad būtų galima identifikuoti paraiškos teikėją ir patikrinti dokumentų autentiškumą.

Dokumentai gali būti teikiami PDF, JPG, JPEG, PNG arba ADOC formatais. Jei paraišką pasirašo įgaliotas asmuo, būtina pridėti įgaliojimo ar kito teisę pasirašyti suteikiančio dokumento kopiją.

Programos rengimas ir prioritetai

Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2024 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. ĮV-434 patvirtinti kultūros paveldo objektų tvarkybos regionuose (apskirtyse) 2025-2027 metų prioritetai:

- Alytaus apskritis - etnografinių kaimų ir istorinių miestelių paveldas, rezistencijos paveldas;
- Kauno apskritis - Kauno ir Kėdainių senamiesčiai, tarpukario modernizmo statiniai, gynybiniai įtvirtinimai;
- Klaipėdos apskritis - Klaipėdos senamiestis, Mažosios Lietuvos marinistinis paveldas, tradicinių statinių kompleksai ir Pajūrio rekreacinė architektūra;
- Marijampolės apskritis - piliakalniai, rezistencijos paveldas;
- Panevėžio apskritis - vėjo malūnai, memorialinis paveldas;
- Šiaulių apskritis - istorinių miestelių, pramonės paveldas;
- Tauragės apskritis - Mažosios Lietuvos tradicinių statinių kompleksai, piliakalniai;
- Telšių apskritis - memorialinis paveldas, piliakalniai;
- Utenos apskritis - etnografinių kaimų paveldas, piliakalniai;
- Vilniaus apskritis - istorinių miestelių ir istorinių miestų dalių, pilių paveldas, memorialinis paveldas

Programos projektas parengiamas ir Kultūros ministerijai teikiamas iki gruodžio 15 d.

Informacija apie pateiktas paraiškas ir finansavimo rezultatus skelbiama Departamento interneto svetainėje: www.kpd.lrv.lt (skiltyje „Finansinė parama kultūros paveldui“ - „Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų (paveldotvarkos) finansavimas“ - „Programos“).

Konsultavimas

Už paraiškų priėmimą atsakinga Departamento Kultūros paveldo programų skyriaus vyriausioji specialistė Agnė Ropytė, mob. +37069751452, el. p. agne.ropyte@kpd.lt.

* Dokumentų rengimą reglamentuojantys teisės aktai

- [1] Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų apsaugos sutarčių sudarymo taisyklės: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.ED3CF502999C/asr>;
- [2] Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 3.08.01:2013 „Tvarkybos darbų rūšys“: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.C0D9FA6F2971>;
- [3] Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio kultūros paveldo tvarkyba“: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.405666/asr>;
- [4] Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 4.01.01:2007 „Nekilnojamojo kultūros paveldo ardomųjų tyrimų ir projektavimo dokumentacijos rengimo darbų sąnaudų normatyvai“:
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.302746/asr>;
- [5] Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 4.01.26:2007 „Nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos darbų skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijos“: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.302920/asr>;
- [6] Kultūros paveldo objektų prevencinės priežiūros darbų įgyvendinimo tvarkos aprašas:
<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/6bed6c90efe311ed9978886e85107ab2>;
- [7] Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 3.02.01:2014 „Tvarkybos darbų projektavimo sąlygų išdavimo taisyklės“:
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.255268/asr>;
- [8] Taikomųjų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tyrimų ataskaitos rengimo, formos ir turinio reikalavimų tvarkos aprašas: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.5DDC110262B9/asr>;
- [9] Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 3.06.01:2007 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.300618/asr>;
- [10] Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimo taisyklės: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.256044/asr>;
- [11] Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 3.04.01:2014 „Leidimų atlikti tvarkybos darbus išdavimo taisyklės“:
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.255266/asr>;
- [12.1] Kultūros paveldo statinio projekto ekspertizės atlikimo taisyklės: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.4BE53030F514>;
- [12.2] Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/25ec49c2a58311e68987e8320e9a5185/asr>;
- [13] Kilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo, konservavimo ir restauravimo tvarkos aprašas:
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.348735/asr>;
- [14.1] Statinio apžiūros aktas pagal Statybos techninį reglamentą STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“:
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/a7502172ce7911e6a476d5908abd2210/asr>;
arba
- [14.2] Statinio ekspertizės aktas pagal Statybos techninį reglamentą STR 1.03.01:2016 „Statybiniai tyrimai. Statinio avarija“: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/0896f060a7f311e68987e8320e9a5185/asr>;
- [15] STR 1.01.01:2005 „Kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų reglamentai“:
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.255810>;
- [16] Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/1bc09e60c04a11e6a3e9de0fc8d85cd8/asr> .